

Zpravodaj občanského sdružení Pulchra Silva

ROČNÍK IV

ČÍSLO 10
LISTOPAD 2016

Listopadové číslo Zpravodaje bude, vážení čtenáři, poněkud odlišné od těch ostatních. Protože v listopadu, po zrušení plánované besedy o historii obce, žádná jiná větší akce našeho sdružení nebyla, dáváme zde prostor k úvaze nad zásadní otázkou, zda se v obci opravdu podaří

zřídit regionální muzeum, což je v dlouhodobém výhledu sdružení tím vůbec nejdůležitějším záměrem. Vzhledem k termínu uzávěrky bude zpráva o průběhu **Čertí šarády** (3. 12.) uvedena v prosincovém vydání. V rubrice kalendář pak najdete už i akce ze začátku nového roku 2017.

V Olomouckém deníku byly v říjnu zveřejněny zprávy o plánu zřídit v naší obci vesnické muzeum a také o turistické stezce vedoucí Šumvaldem. Protože tato témata budou jistě zajímat i naše čtenáře, zveřejňujeme zde tyto články a v souvislosti s tím i odpovědi starosty obce na několik otázek redakce Zpravodaje.

Bude muzeum v Šumvaldu?

Archeologické nálezy, dobové pohlednice, mapy, ale mj. také zemědělské stroje, nástroje a předměty, které byly součástí běžného života lidí na vesnici, to vše by mohlo být k vidění v připravovaném vesnickém muzeu v obci Šumvald na Olomoucku. Jeho vznik chystá obec i s místním občanským sdružením Pulchra Silva. „V expozicích zamýšleného muzea by měly být k vidění historické dokumenty i zajímavé artefakty získané z oblasti někdejšího středověkého panství Pulchra Silva“, říká jeho předseda Mgr. Jaroslav Krestýn.

Organizátoři plánují, že toto muzeum nabídne veřejnosti nejen prohlídku zemědělských strojů, nářadí nebo vybavení domácností, ale také již známé archiválie, dokládající bohatou minulost někdejšího panství a obce Šumvald. V expozicích muzea budou představeni slavní rodáci, zdejší řemesla, zvyky a tradice, ale i činnost místních spolků; vystaveny budou také mnohé další dobové dokumenty. Část exponátů už má sdružení připravenou, další artefakty bude stále sbírat. „Když jsme před osmadvaceti lety slavili sedmisté výročí obce, byla tu velká výstava, na niž nám místní občané zapůjčili řadu cenných exponátů: např. gotickou Madonu, obecní pečetidlo z doby císaře Franze Josefa a hlavně velké množství zemědělského a řemeslnického nářadí. Jenže po skončení výstavy nebylo kam tyto cennosti uložit, a tak se vracely zapůjčovateli. Dnes už mnohé z nich nejsou k dispozici a nedají se ani dohledat. A to je velká škoda“, říká Jaroslav Krestýn. „Jsme zřejmě poslední generací, která má ještě šanci takovouto expozici místní historie a kultury vytvořit. Pokud cenné sbírky shromáždíme a tak uchováme, podaří se zachránit „*paměť obce*“, ale také přiblížit a oživit nesmírně bohatou minulost regionu, o níž se toho bohužel moc neví.“

Občanské sdružení Pulchra Silva přitom nevychází jen z již známých a opatrovaných exponátů nebo dokumentů. Sdružení vloni i letos uspořádalo několik jednodenních sbírek exponátů určených pro vesnické muzeum. „Máme v obci propůjčenu stodolu, kde už máme uloženy získané větší stroje a zařízení. Jsou k dispozici i další menší prostory, kde uchovááme méně objemné artefakty či dokumenty. Lidé na vyhlášené sbírky slyší a mnozí nám sbírkové předměty a různé dokumenty vozí. Projdou si sklepy a kůlny, a když jim něco starobylého nebo zajímavého překáží, tak to přivezou. Mnozí nám ale oznámili, že své exponáty mají připraveny, ale dovezou je až do zřízeného muzea. Někdy se tak najdou opravdu cenné věci“, uzavírá Jaroslav Krestýn.

Naučná stezka obcí Šumvald

Informace o dávném panství se záhadným jménem Pulchra Silva, o těžbě zlata a stříbra v tomto kraji, o historii místního kostela sv. Mikuláše, zdejších rybníků, mlýnů nebo třeba o zdejších slavných rodácích - to vše nabízí naučná stezka vedoucí katastrem obcí Šumvald a Břevenec na Uničovsku. Ke stávajícím devíti zastavením by do budoucna mělo přibýt dalších třináct. Projekt naučné stezky vznikl před dvěma roky. „Chtěli jsme vytvořit tematickou turistickou stezku, která by sem přilákala turisty a mohla by Šumvald a jeho okolí více přiblížit a lépe představit širší veřejnosti“, uvádí Jaroslav Krestýn, předseda sdružení Pulchra Silva, které za myšlenkou vybudování naučné stezky stojí.

Původní plán zamýšlel zřídit na trase dvaadvacet zastavení u všech nejvýznamnějších památek v obci. Třeba u rybníka, mlýna, kostela, fary, sušárny ovoce, v blízkosti domů významných rodáků, při významné archeologické lokalitě či nad místní částí Břevenec, kde se připomíná tradice těžby stříbra. „Získaná dotace umožnila realizovat jen část projektu. Proto jsme vybrali jen devět nejdůležitějších míst“, konstatuje předseda obce Ing. Josef Šenk.

První panel s vyznačením celé trasy na mapě kraje najdou návštěvníci hned při vjezdu do obce. Jen o kousek dál je informační panel věnovaný historii Šumvaldu a nejbližšího okolí. „Málokterá vesnice se může pochlubit tak bohatou historií. Obec, která byla sídlem samostatného panství, se ve 13. století jmenovala Čisté Slémě, což je starý slovanský název, který později zanikl. Vedle toho zdejší panstvo užívalo latinský přepis (Pulchra Silva) nebo nepřesný německý překlad Schönwald, který nakonec převládl. Z rodu pánů ze Šumvaldu vzešel i slavný rod Žerotínů“, říká předseda sdružení a dále upozorňuje, že mezi slavné rodáky patří např. také vlastenecký básník Aleš Balcárek a pochází odtud i rodina slavného skladatele operet Franze Lehára.

Do budoucna pak chtějí sdružení a obec naučnou stezku s názvem „*Putování panstvím Pulchra Silva*“ rozšířit až na původní zamýšlený počet přesahující dvacítku stanovišť. Už teď se

pracuje na textech nových panelů. „Celkem by jich mělo být dvaadvacet. Máme již některé textové materiály připraveny a další podklady shromažďujeme. K panelům chceme přidat i interaktivní

prvky, které zaujmou hlavně děti. Úplné dokončení trasy zřejmě brzdí chybějící finanční prostředky,“ krčí rameny Jaroslav Krestýn.

Podle šumvaldského starosty Josefa Šenka obec čeká na dotační titul, který by byl i motivací pro dokončení naučné stezky. „Texty v panelech jsou hodnotné. Jsem přesvědčený, že i pro mnoho místních to jsou informace nové. Cestovní ruch u nás ještě příliš nefunguje a tak věřím tomu, že když se propojí stávající cyklostezka směrem na Uničov, případně na Libinu, musíme tím víc hledat cesty jak aktivního a zvědavého turistu zaujmout a udržet ho v tomto regionu o trochu déle. A naučná stezka je jednou z možností, kterou můžeme turistům nabídnout,“ doplnil starosta obce. Ol.d./10/16

PTÁME SE STAROSTY OBCE

V souvislosti s otevřením obou těchto témat jsme položili několik otázek starostovi naší obce - Ing. Josefu Šenkovi:

Pane starosto, nejdříve se Vás chci zeptat, jak se Vám líbil říjnový Šumvaldský Plócarfest?

„Viděl jsem sice jen jeho závěr, ale velmi se mi líbil. Ochutnal jsem tam dýňovou polévku a vážně mi zachutnala. Vážím si práce pořadatelů, děkuji jim a doufám, že v práci propagující obec budou pokračovat“.

A teď zásadní otázka: Zřízení a vybavení vesnického muzea v obci Šumvald je hlavním cílem našeho občanského sdružení. Velmi nás zajímá, pane starosto, jak vypadá situace s převzetím budovy sýpky, jež by se měla stát prostorem sloužícím zdejšímu regionálnímu muzeu?

„Muzeum by mělo vzniknout v budově bývalého špýcharu (sýpky) v areálu někdejšího zemědělského družstva. Jde o místo, kde již od středověku existoval panský dvůr (statek). Obec zde letos zakoupí dva objekty. Jeden bude sloužit obci jako technické zázemí a v bývalé sýpce, která je rozsáhlou třípatrovou budovu, předpokládáme umístění muzeální expozice“.

Není sporu o tom, že výběr sýpky je ze všech možných variant tím nejlepším řešením, kam lze reálně muzeum umístit. Dá se však již říci, kdy dojde k převzetí objektu? Zajímá nás, kdy se na přeměně někdejší sýpky na muzeum začne pracovat.

„První krok jsme již udělali. S vlastníkem, Zemědělským podnikem Úsovsko se sídlem v Klopíně, jsme se dohodli na odkoupení části areálu. V současnosti vlastník připravuje všechny podklady potřebné k prodeji. Jsme přesvědčení, že se nám povede v krátké době tyto administrativní záležitosti uzavřít. Pak již bude možno přikročit k úpravám budovy sýpky na muzeum. Je pak jen otázkou, jak rychle budou práce postupovat. Snažíme se vždy využívat dotace k získání finančních prostředků a to platí i pro zbudování muzea. Ušetří se tak finance obce, a navíc se tím tempo prací výrazně zrychlí.“

Lze tedy stanovit konkrétně, kdy se s pracemi na úpravě objektu sýpky pro potřeby muzea začne za předpokladu, že do konce letošního roku budou oba zmiňované objekty od ZP Úsovsko převzaty?

To v této chvíli ještě nelze přesněji stanovit. Jak už bylo řečeno, pokusíme se co nejdříve dosáhnout na některý z dotačních titulů. Rozsah konkrétních oprav a také úprav bude součástí projektového záměru, podle něž se bude při rekonstrukci postupovat.

Je už, pane starosto, alespoň v hrubých rysech stanoveno zadání pro stavební projekt a je již vybrán projektant?

Do konce roku by s převzetím areálu a dostupných podkladů také o objektu sýpky, mělo být stanoveno, jaké práce tu proběhnou resp.,

co vše zde v rámci rekonstrukce na muzeální objekt budeme řešit. Případný výběr projektanta vyplyne z požadovaných úprav.

Dobrá. Obrátíme pozornost i k naučné stezce, jejíž součástí by se v budoucnu mělo stát zmiňované muzeum. Z celkového plánovaného počtu 22 zastávek je na trase zatím nainstalováno devět panelů. Zbývá jednak dokončit ty další a hlavně všechny doplnit interaktivními a výzdobnými prvky. Pane starosto, kdy je dokončení stezky reálné?

Jak jistě víte, celá první etapa výstavby turistické naučné stezky byla realizována díky dotaci, kterou jsme získali v rámci Programu rozvoje venkova. Proto se v další etapě, při níž předpokládáme dokončení celé trasy naučné stezky, chceme pokusit o získání dalších dotačních prostředků. Dobudování naučné stezky bychom již rádi spojili také s dokončením cyklostezky do Uničova, resp. propojením obou částí přes Novou Dědinu. Zvažujeme přitom také instalaci dalších prvků, které tuto trasu ožíví a dodají jí na atraktivitě.

Patří mezi takové prvky také instalace dřevěných soch, které vznikly před dvěma roky při akci Barevný víkend, a které obec za tímto účelem zakoupila? Ty přece mohly být již dávno instalovány.

Ano, je to náš záměr. Jedna z plastik je nainstalována ve vstupu do školy, druhá (socha Živy) byla před nedávnem usazena ve svahu před vjezdem na náves. Ty další nyní procházejí procesem impregnace a předpokládáme, že nejpозději na jaře 2017 budou pevně usazeny na již určených místech v obci. Určitě pak budou zatraktivněním naučné stezky a přispějí ke zlepšení jejího vzhledu.

Ze stejných důvodů se ale připravovala také instalace pomníčku nejvýznamnějšího šumvaldského rodáka - básníka Alše Balcárka. Ani ten není prozatím realizován. Kdy by k tomu mělo dojít?

Místo pro poměrně subtilní pomníček A. Balcárka je již určeno. Bude v parčíku při křižovatce na Dlouhou Loučku. Vlastní odlitek básnickovy tváře (dílo přerovského sochaře A. Baláka) je již připraven, a také pro zhotovení podstavce (soklu) již máme vybranou sochařskou dílnu. Celé řešení prozatím brzdí odstranění plynové přípojky, která je v bezprostřední blízkosti zvoleného místa. Rádi bychom na jaře 2017, kdy si připomeneme 155 let od tragické básnickovy smrti, jeho pomník slavnostně odkryli.

Pane starosto, děkuji za Vaše odpovědi. Spolu se všemi čtenáři Zpravodaje Pulchra Silva doufám, že se podaří co nejdříve zrealizovat většinu záměrů, které směřují ke zviditelnění naší obce, a mohou tak nastartovat rozvoj cestovního ruchu i v našem regionu.

Předseda Pulchra Silva o.s. - Jaroslav Krestýn

ČERTÍ ŠARÁDA

aneb Šumvaldský Krampuslauf

Do uzavírky tohoto listopadového čísla Zpravodaje se již nedostala zpráva o průběhu atraktivní zvykoslovné akce Čertí šaráda, která se na šumvaldském stadionu uskutečnila teprve v sobotu 3. prosince. Naše čtenáře o ní budeme podrobněji informovat v příštím čísle.

KALENDÁŘ AKCÍ PULCHRA SILVA:

- So 7. 1.** - valná hromada Pulchra Silva spojená s výběrem zájezdů ve 14 hod. Zájmového zájezdového sdružení, sál Blahákova hostince
So 4. 3. - Šumvaldský masopust s průchodem masek vesnicí
So 11. 3. - Pyžamový ples, sál Blahákova hostince, od 19. hod.

ZPRAVODAJ o.s. PULCHRA SILVA, je měsíčník, jenž jako přílohu Šumvaldských novin vydává PULCHRA SILVA, o.s. Šumvald, č. p. 17.

Redakce (kontakt): jarda.krestyn@seznam.cz či fgaston@seznam.cz

